

Oponentní posudek – diplomní projekt

Projekt :	Astronomické centrum REDSAND
Autor :	Bc. Jan Kožnar
Vedoucí diplomové práce :	doc. Ing.arch. Miroslav Cikán
Oponent :	Ing.arch. Jiří Hejda
Datum :	11. 06. 2015

Téma - zadání – místo stavby

Diplomant zvolil zadání s velmi širokým záběrem spojujícím v sobě studium historických podkladů, aktuální průzkum současné (pro nás velmi neznámé mořské) krajiny, zeměpisných a meteorologických souvislostí, formulaci scénáře a z něj vycházejícího stavebního programu až po samotný návrh stavebních objektů.

Z této velké šíře úkolu zároveň pramení největší slabina jinak velmi precizně odvedené práce - tj. ne zcela vyvážená míra pozornosti a hloubka propracování jednotlivých částí - jakoby v závěru již docházel čas a dech.

Historická a zeměpisná rešerše

Za chvályhodný lze označit autorův záměr nalézt novou náplň a vdechnout nový život do objektů, které se jako zvláštní válečné pomníky zcela vymykají našemu běžnému chápání stavebních objektů a urbanistických struktur.

Volba náplně – astronomického centra – se zprvu m.j. vzhledem k nulové nadmořské výšce jeví jako ne zcela správná, ale autor nás svým rozbořením ohromujícího rozsahu nakonec přesvědčí, že tato volba je více než správná. Toto místo svojí odtržeností a izolací od okolního světa je k pozorování (nejen) hvězdné oblohy daleko vhodnější, než prvoplánově správné vrcholky hor. Veškeré meteorologicko / zeměpisné podklady shromážděné autorem nás o tomto nakonec pevně přesvědčí.

Architektonické a provozní řešení

Skupinu věží, které dávno ztratily své vzájemné spojení se autor snaží znovu spojit do jednoho celku a zároveň doplnit o utilitární prostory, které si vyžádá současné využití.

Nejvýraznějším viditelným zásahem je stavba nové komunikační věže a přístaviště. Přístaviště tvořené betonovými plovoucími prefabrikáty působí ve výkresech formálně krásně, ale vzbuzuje mnoho otázek – má tvar uzavřeného bazénu své opodstatnění? Nestane se v oblasti s extrémně silnými přílivovými a odlivovými proudy spíše nebezpečnou pastí, případně i nebezpečím pro nosné konstrukce samotných věží?

Celkový koncept stavebního programu a rozdělení provozních funkcí mezi jednotlivé věže a jejich vzájemné vazby jsou velmi promyšlené a asi k nim nelze mít v tomto stupni zpracování výhrady. T.j. celkové „urbanistické“ řešení se jeví jako jako správné a opodstatněné, řešení jednotlivých funkčních a dispozičních detailů však již poněkud sklouzává k jistému formalismu (možná způsobenému nedostatkem času a špatným rozvržením sil na začátku práce).

Pokud jde o konkrétní architektonický detail (alespoň jeho koncepci a materiálovou realizaci – jak tomu bývá zvykem u rozsáhlejších „urbanistických“ projektů) – zde tvůrčí síly došly již definitivně a autor se zcela spoléhá na „sílu“ výrazu původní renovované struktury, aniž by nám ji nějak detailně přiblížil. Nedožvíme se tak téměř nic ani o nových „podvěšených“ objemech pod jednotlivými věžemi – byť toto zadání považuji za úžasnou designérskou výzvu – vložit nový objekt do takto historicky citlivého místa a zároveň zcela mimo náš současný urbanizovaný prostor.

Stavební a technické řešení

Jak již bylo výše zmíněno, k technickému řešení samotných stavebních konstrukcí a detailů, jak je obvykle chápe architekt, se autor nedopracoval. Velmi však oceňuji jeho odvahu zpracovat téma na pomezí pozemního a lodního stavitelství.

Nelze opomenout ani zájem o maximální nezávislost na dodávkách energie a o celkové nezatížení životního prostředí. V případě projektu na tomto místě jde o více než aktuální téma.

Celkový dojem a grafické zpracování

Na diplomním projektu bylo odvedeno velké množství svědomité práce, od studia historických podkladů a krajinných vztahů až po nové provozní řešení všech prostor. Velmi nadstandardně je zpracována část věnovaná přírodním podmínkám a vhodnosti zvolené náplně.

Hlavní výtkou tak zůstává jistá nedotaženost návrhu rekonstrukce a přestavby samotných stavebních objektů a jejich materializace – velmi slibné téma tak není dotaženo k přesvědčivému výsledku.

Po grafické stránce je návrh zpracován na vysoké úrovni. Veškeré dokumenty jsou uspořádány přehledně, z plánů map a orientačních schemat lze velmi snadno vyčíst prostorové uspořádání, z vizualizací je jasně patrná očekávaná atmosféra prostředí.

Jako hodnocení navrhuji přes výše uvedené výhrady – diplomant projevil velkou odvahu volbou nesnadného zadání a je určitě schopen vstoupit do praxe a může se stát kvalitní posilou projekčního týmu.

Ing. arch. Jiří Hejda

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE 2014/2015:

Diplomant:

Bc. Jan Kožnar

akademický rok / semestr: letní semestr 2014 / 15

ústav navrhování I

vedoucí diplomové práce: doc. Ing.arch. Miroslav Cikán

Diplomový úkol (téma):

Red Sands, konverze letecké observatoře z 2. světové války na astronomické centrum.

Stručný popis úkolu (zadání):

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉHO ÚKOLU 2014/2015:

Jan u mne absolvoval několik semestrů ještě na ústavu rekonstrukcí. Jeho práce byly vždy velmi invenční a promyšlené jak z hlediska formy, tak obsahu. Grafické zpracování bylo výbornou reprezentací návrhu.

Při hledání zadání předložil Jan námět studentské architektonické soutěže na revitalizaci válečné protiletectvé observatoře v ústí Temže Red Sands.

Smyslem je najít relevantní program, který by nejlépe reprezentoval skrytý obsah v nebyvale silné formě, která poskytuje scénu k velmi pestré dramaturgii a stejně tak různých scénářů využití. Obsahem zadání nakonec bylo vytvořit místo zkoumání a prezentace vztahu člověka k sobě samému a jeho okolí.

V tomto smyslu Jan rozvinul scénář v do rovin vztahu člověka a vesmíru, člověka a oceánu a člověka o sobě v samotě a tmě. Toto téma zastřešuje hlavní funkci astronomického centra, kdy místo letadel Luftwaffe pozoruje hvězdnou oblohu.

Z hlediska formy je skupina věží významným dokladem systému protiletadlových fortifikací a observatoří 2. světové války. Má také svoji významnou památkovou hodnotu. To se projevuje s nakládáním s objekty, kdy Jan k objektům přidává nové vrstvy v podobě přídatných technických modulů do podvěsu stávajících zhlaví observačních věží. Ponechává volné i jejich platformy a zřejmě nezasahuje do základní konstrukční struktury a neposouvá jejich původní formu mimo základní čitelnou autentickou hodnotu.

Novotvar v podobě adice přístupové věže s hlavním vertikálním komunikačním schodištěm a výtahem je adicí současné přiměřené formy, která zapadá do technologického systému fortifikace a plní dokonale svoji funkci blízkého integrovaného funkčního elementu.

Novotvar v podobě kotevního mola je promyšlenou elegantní formou elementárního křivkového tvaru, elastického průběhu. Také konstrukce, materiál a kotevní systém je z oblasti HITECH současné námořní technologie. Mám však jako jachtař amatér pochybnosti zda v oblasti Lamanšského průlivu, kde rychlost proudů dosahuje rychlosti 18 uzlů a navíc za podpory enormních větrů, je tak obrovská pontonová soustava nehydrodynamického tvaru schopná setrvat použitými kotevními systémy bezpečně na svém místě, navíc bez možnosti směrové korekce aniž by ohrozila subtilní nosnou a zde

nechráněnou konstrukci věží. Tahové síly na kotevní elementy v pískovém podloží pontonového prstence v extrémní situaci by byly enormní. Založení samotných věží je bez písčných kotev na importovaných potopených základech, kotvy zde asi nedrží.

Kotvení na otevřeném moři se musí moři přizpůsobit.

Domnívám se, že systém, který by stejně jako muringová kotviště byl schopen návětrné orientace a splňoval hydrodynamické vlastnosti, z hlediska bezpečnosti a stability, by byl vhodnější. Navržená forma je bezpochyby elegantní a stojí za to hledat takové řešení, které by ji vtisklo příznivé situační vlastnosti.

K vnitřnímu uspořádání mám drobné výhrady k umístění technologických jednotek, které by měly být nejnižší celé soustavy, nejlépe v hlubším podvěsu pod vedením ZTI s možností jednoduché výměny a doplňování medií a technologií. Stejně tak zásobování kapslí by mohlo být zajištěno v možná původních trasách v osách věží.

Celý projekt považuji za vyvážený, jak z hlediska kapacit přiměřené funkční náplně, tak z hlediska navržených úprav, které se mohou stát elegantní adicí nové vrstvy bez porušení autenticity celku.

Grafické zpracování je vkusné, přiměřené, vystihující technický návrh v intencích elementárního vojensko-inženýrského díla s přidanou kulturní hodnotou současnosti, respektující původní charakter vzdorujících neforemných tripodů se skrytou vznešeností vlastní minulosti.

Návrh hodnotím jako XXXXXXXXXX

a doporučuji komisi k obhajobě

V Praze 8.6. 2015

doc Ing. arch. Miroslav Cikán